

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 15 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Timpurile bune strămoșești cam neuitavere pentru starea economilor.

Strămoșii noștri, cari au trăit pe vremile dijmei și jobăgiei se petrecură încetul cu încetul sub stările lor economice. Mult regretăm aceasta, căci ei au fost protopărinții noștri. Acești bărbați bătrâni nu sunt de regulă oratori de laudă ai timpurilor vechi, când poate țăranului îi mergea mai bine ca astăzi. Aceasta nu e o raritate ce o observă oamenii de azi, cari despre cele vechi știu câte ceva din auzite numai, din tradiție și unele cetiri. Este foarte adevărat, că dările pe atunci nu erau nici pe jumătate ca acum. Dările au crescut în așa măsură, căci recerintele vieții omenești s'au schimbat; acum dările se plătesc pe alte necesități vitale. Pe timpul mai vechiu țăranii nu plăteau mai nimic la facerea drumurilor comunale, la spitale, la comosări etc. Administrația judecătorei patrio-

nale a croit țăranilor de atunci neplăcutul proverb: »Țăranul nu se mișcă până nu-l pișcă«, (umbă greoiu).

Să privim în preajma noastră ce s'a făcut în privința drumurilor, stradelor și altor căi de comunicațiune etc. Oare mai nainte cu 50 de ani nu era comunicațiunea multor localități și sate cu totul închisă, cu deosebire earna? Milioane de bani s'au cheltuit în timpurile noastre pentru îmbunătățirea lucrurilor neglijate de generațiunile ce au trăit înaintea noastră. Drumurile de azi frumoase și pardosite, leagă azi cele mai depărtate comunități și îi oferă omului modern plăcere a călători cu carul sau călare. Cât nu are de a mulțami generațiunea de astăzi și în deosebi edificiilor de școală? Acum mai vezi numai ici-colea câte o școlică de lemn cu ferestri mici și cu coperiș de șindilă, în cari se torturează școlarii și se disgestă învățătorul ba se plictisește de aerul infectat. Astăzi toate comunele mai bunișoare posed clădiri

de școală igienice și practice, și deci dacă pe timpurile vechi școalele erau ascunse și nu se deosebeau de alte edificii neglijate, astăzi cum întri în sat vezi școala ca un edificiu mareț, prin care se caracterizează și sătenii. Și nu pe nedrept! Școala este oglinda comunei. Școala nu se zidește cum susțin unii ignoranți pentru învățători, ci pentru toată tinerimea din comună.

Școala în adevăratul sens al cuvântului este o zidire obștească, este o casă pentru bogați cât și pentru săraci.

Dacă au și crescut contribuțiunile în unele comune și s'au făcut repartițiunile de cult pe toți locuitorii, acele trebuie să le poarte cu dragă inimă și să nu murmure când au să le plătească. Să privim azi la curțile unor țărani cum s'au schimbat de 50 de ani și oare acestea n'au costat mii de coroane? Ferestruicile pe la case, ce earna erau pe la țăranii bătute cu cue, de nu se curăța aerul infect mai de loc, acum a dispărut, înlocuite fiind cu ferestri

F O I Ț Ă

Domnul și Cerșitorul.

Cetit'am oare unde o mică istorie,
Ce-mi pare că e bine mai mulți oameni s'o știe.
Era la noi odată un Domn prea curios,
Capricios, escentric, tiran și generos.
El într'o zi se scoală din patul său și zice:
„Am poftă să fac astăzi un muritor fericit.“
Incalecă și pleacă pe strade galopând,
In dreapta și în stânga privirea întunând.
Aci zicea să facă sêracilor o masă,
Aci să pună focul la un bordei sau casă;
Aci să tragă 'n țeapă pe vre-un măcelar;
Aci pe la Biserici să-i facă un sărindar.
Dar iată că zărește, culcat lâng'un părete,
Un om ce'n loc de haine avea un țol pe spete:
Un om ce încă june părea a cerșitor,
Drept densusul se oprește ciudatul domnitor,
Și, aruncând o pungă cu aur plină, zice:
„Să știi c'am voit astăzi ca să te fac fericit.“
Lingușitorii curți atunci au buciurnat
Că mare este Domnul, sublim și îndurat.

Iar omul ce primise al Domnului dar mare
Fiind un miserabil căzut în desfrânare.
Să bagă îndată'n cărcime, să pune pe beții,
Și în curând chiar punga o perde 'n veselii.
Apoi ca un nemernic, luând iar țolu 'n spete,
Să culcă întins la soare, sub vechiul său părete.

Nu trece mult, și Domnul, pe-acolo trecând
Il vede, îl cunoaște, și stă drept el zicând:
„Cu punga ce ți-am dat'o, ți-am zis să fii fericit;
Ce cauți dar acum cerșitorind aice?
Răspunde drept și iute, sau pe cărbuni te pun
— Măria ta! mă iartă: am dat'o pe vin bun...
— Soldați! luați-l iute, și-l puneți în frigare,
Să 'nvețe să respecte a noastră milă mare!“
Atunci se 'naintează spre Domn un înțelept,
Și-i zice cu blândețe: „Măria ta, fii drept!
Un păcătos ca densusul, căzut în desfrânare,
Alt-fel nu putea face cu-a voastră milă mare;
El fericirea află în degradarea sa,
Un vițios tot vițiori în viața-i va căta.
Talentul și virtutea s'ar cuveni să fie
Îmbărbătate, Doamne, sub buna-vă Domnie.“

practice și igienice. Astăzi cel din urmă țaran pune preț pe o casuță cu încăperi mai spațioase și luminoase, și face tot posibilul a-și clădi o casuță mai mărișoară, cu o mică cuină și cămăruță, să nu stea grămadă cu cățel și cu purcel la un loc, adeseori stă să întreacă pe orașeni, cari concurează a căuta quartire bune, mari și întocmite după recerințele moderne de arhitectură și deplin sănătoase.

Multe reforme s'au făcut și în privința grajdurilor, ale șurilor și chiar ale ambarelor de bucate, ba și gropile de gunoi le vedem schimbate, căci legile polițienești pretind curățenie, regulă, salvarea și susținerea sănătății. Nu numai prin odăile de locuit, dar și prin magazine și chiar în grajdurile vitelor se fac ferestri de ventilațiune, canale pentru scurgerea urinei etc., de aceea vedem și pe la țeranii noștri, vite mai mândre și mai sănătoase, morburile nu se mai ivesc ca prin 1848 și 1866. etc.

Să înțelege toate acestea costau bani și de multe-ori acești bani țaranul îi împrumuta de pe la bănci cu interese mărișoare, dar n'are a face nimic, cu regulă și păstrare să replătește.

Referințele s'au schimbat în toată lumea, bătrânii noștri puteau mai ușor aduna banii grămadă, ba adeseori purtau banii de argint tot cu ei prin chimire și prin călțuni de le sunau ca clopoțelele la cai iarna, adeseori îi ascundeau în copaci și îi îngropau în oale de lut în pământ, de aici derivă comorile, cari se găsesc ici-colea, când sapă, ori când fac câte o zidire din fundament, ori se sapă vre-o pivniță.

Pe timpurile de aur și de argint ale bătrânilor nu se cereau drumuri de fer, canalisări de strade, spitale mari luminațiune electrică, telegrafe și telefoane etc. etc., ci trăiau oamenii cu economia și adunau în tinerețe, de aveau pe zile negre. Nu făceau câte 3—5 rënduri de haine pe an după anotimpuri, ci se mulțameau cu un rënd și bun, făcut din produsul dela oile lor și dela câmp. Nu poate fi deci mirare dacă azi grijile de existență au crescut că lumea s'a mai și înmulțit, resbele mari pela noi nu se fac și dispozițiunile din legile sanitare-polițienești ne face a trăi mai sigur, deși mai scump. Sunt și înlesniri acum destule, căci voind o comună a face o școală sau o cancelarie, deși n'are fond, apelează la vre un

instituit și capătă cu 5—6% ba și mai jos cu amortisarea pe 20—60 ani așa că pe nesimțite devine comuna proprietară liberă pe o clădire frumoașă. Numai unire trebuie, numai stăruință de fer punând umăr la umăr și toate se pot realiza. Cel ce laudă și preamărește bunele timpuri ale strămoșilor și moșilor noștri o face aceasta nefiind instruit și condus de principiile progresului. Avutau și bătrâni noștri dureri și suferințe avutau bucurii și înlesniri, de aceste, avem și noi și vor avea și urmași noștri. Din cele până aci arătate urmează că timpurile cele mai bune pentru starea economilor vor urma negreșit numai dacă și ei vor ținea seamă de schimbările ce sa făcut și se vor ști acomoda în toată privința după acelea, căci latinul zice: *tempora mutantur et nos in illis* Vremurile se schimbă și noi după ele

DESPRE RUGINA BUCATELOR

DE
VICTOR ACHIM

absolvent de școala agronomică sup. în Budapesta.

(Urmare)

Bureți de rugină trăesc în lăuntru plantei, se nutresc din celulele ei vii, din care causă părțile atăcate se uscă. Organul nutritor al bureților de rugină e miceliul, care e compus din fire foarte fine. Firele aceste percurg cruciș și curmeziș interiorul bucatelor, frunzele și cotorul lor, ba ce e mai mult se ridică chiar până la spic. Din bucate sug nutreământul gata, prin cea ce le slăbesc foarte tare.

Bureți de rugină în decursul verei produc apoi spore — organe de înmulțire — pe frunzele bucatelor. Sporele se formează pe pelea de de-asupra a frunzei, întind și rup pelița subțire a frunzei și pe frunze apar în pete roșii — brune. Deci petele de rugină de pe bucate nu sunt altceva, decât colonii de spore. Fie care pată de rugină e compusă din nenumărate spore mici de culoare roșii brunete, cari stând unele lângă altele formează o periniță pe frunza atăcată. Fiecare sporă stă pe un mănunchiu separat.

Dacă târziu primăvara sau la începutul verei mergem în holda de grâu atăcată de rugină, cu deosebire după timp ploios sau înainte de ridicarea rouei, deseori putem experia, că părțile de jos ale hainei noastre în urma lipirei prafului — devin, de culoarea ruginii.

Praful acesta lipit pe hainele noastre nu e altceva, decât spore de rugină,

a căror chemare e de a lăți rugina. Dacă în starea aceasta intrăm în holdă lipsită de rugină, sădim rugină pe plante sănătoase.

Sporele ruginii se deslipesc foarte ușor și vântul le duce pe plante sănătoase, unde repede incolțesc, pătrund în lăuntru plantei și se dezvoltă mai departe.

Toate acestea le putem experia în zilele calde și ploioase de primăvară și vară. Sporele aceste numai vara lățăsc rugină, de acea le numim spore de vară.

Dacă intrăm în sămănătură cu ocaziunea secerișului sau la sfârșitul verei sporele aceste nu le mai găsim, dar găsim în locul lor pete lungi, negre, cari nu mai prăfuesc.

Dacă cercetăm, acestea sub microscop de asemenea se arată ca grămezi de spore.

Sporele aceste numa după iernare lățăsc rugină, din care causă le numim spore de iernă. Sporele de vară sunt cu păreți subțiri din care causă înaintea ernei se nimicesc, până când cele de earnă au păreți groși și pot suporta earna ușor. Sporele de earnă incolțesc numai la primăvara viitoare, dară nu pe bucate, ci pe alte plante, așa de e. sporele de earnă ale ruginii înviță (*puccinia straminis*), care la noi e cea mai răspândită-incolțesc pe plantele peroase (*asperifoliale*) cum e limba bouului, limba șerpelui, meu de piatră, rădăcina neagră.

(Va urma).

Cultivarea practică a cucuruzului.

Cucuruzul (porumbul, păpușoiul) numai mai târziu după descoperirea Americii s'a adus în Europa și a ajuns așa zicând, de la noi românii e talpa casei, hrana principală. Lui îi priște mai bine în pământuri grase, și nu prea apătoase.

Deși mulți și multe feluri au scris despre cultivarea lui, însă vreau a spune și eu ceva despre arat, sămănat, săpat și culesul cucuruzului.

1. *Pământul destinat pentru cucuruz* să fie cât se poate arat adânc de toamna 25—30 cm. și lăsat negrapat, apoi primăvara, trebuie arat cât mai de timpuriu și apoi grăpat; bine când se samăna arat a 2-a oară și grăpat bine cu grapa și cu tăvălucul.

2. *Sămănatul împrăștiat*, trebuie cu totul părăsit, căci ne răpește mult timp și apoi timpul e ban, deci cât este cu putință să folosim mașina de sămănat în rinduri, care însă trebuie ținută bine în pământ, căci altfel se poate lesne să nu ne răsără sămănta, cum am văzut la mulți în anul trecut.

3. *Sămănatul pe brasdă*, când nu este cu putință a folosi mașina, adică,

fiind pământul gunoit cu gunoiu nu tocmai putred, sau fiind timpul cam ploios, așa că mașina se infundă, sau cine nu are mașină, se porceadă în următorul mod: După ce am brazdat locul, un om mare sau un copil cu o forță sau straiță cu sēmēnță în mână vine în urma plugului și pune mergēnd lin pe brazdă câte 2—3 boambe tot cam o jumătate urmă depărtare, apoi ocolind locul va sta la o parte până va trece plugul de 2 ori, apoi earăși va pune, așa că vor fi tot 2 brazde goale și a 3-a pusă

sămănate

brazde

nesămănate

sămănate

dând chiar mēsură pusului cu mașina; aici trebuie să fim cu băgare de samă la următoarele:

a) Când e arătura grea se nu slobozim plugul afund, căci nu va putea eși sēmēnța.

b) Brazdele se nu fie mari, căci va fi prea rar între brazde, ear ca se nu smintim și se-l punem prea rar sau prea des, va fi bine ca persoana care pune pe brazdă să aibă îndemână 2 surcele (găteje), cu cari va semna implântându-le în brazda pusă.

c) După ce sa pus sēmēnța apoi se va grăpa cât mai bine.

Acest metod de sămănat e de dorit să fie răspândit cât mai mult, deoarece ce nu costă parale, căci chiar și băeții îl fac de minune bine și chiar pe coaste, unde nu putem săpa cu mașina vom lucra cu spor îndoit, o singură încercare și cred că fiecare va fi mulțumit cu rezultatul.

4. Săpatul (prășitul) unde numai se poate să avem pluguri pentru săpat. fiindcă isprăvim lucrul de minune repede și așa că în loc de 8—10 lucrători de jugăr avem destul cu 4—5, apoi cred că fie cine va ști că întârzierea cu sapa nimicește roada, însă fiind tras cu plug de sapa, tot mai poate omul trage nădejde și la casă a întârziat ceva, la întâia săpătură trebuie rărit așa, că la a 2-a săpătură se nu mai fie de rărit afară de capete unde îl vom lăsa cât de des, că trecēnd cu cai sau boi peste el tot se avem de lăsat, apoi între rēnduri se fie săpat bine și firele prea dese smulse sau tăiate bine, căci din contra la 3—4 zile earăși vor crește și se va arēta ca nesăpat.

A 2-a săpătură e foarte ușoară și cu spor, putem săpa cu un plug 4—5 jugăre pe zi și avem lipsă numai de un om în urma plugului, pentru a îndrepta firele culcate și a regula bostanii, apoi marginile și la capete trebuie săpate cu sapa și rărite.

5. Cu *culesul* nu trebuie grăbit, apoi cât se poate trebuie cules desfăcut de hoaspă și lasat la soare spre a se usca avēnd grabă spre al culege pentru vremuri slabe, îl vom culege cu hoaspa, când apoi trebuie grăbit cu desfăcutul căci altfel va asuda, se încinge și vom avea păgubă, căci se strică foarte ușor fiind chiar la mănecare cu gust amarui.

Bințiți, în Martie 1905.

D. Vlaicu,
econom.

Asigurațiunile.

Sub acest titlu dau »revistele economice din Ardeal« următoarea temă: Asigurațiunea are puterea, că sprijinindu-ne în contra tuturor incidentelor, dă garanța sentimentul de bună pază. Așa se consideră pentru cazuri critice acțiunea neavantagioasă. Se întâmplă un caz de nenorocire, îndată se repară daunele avute cu asigurarea.

Un tată de familie este bineliniștit când știe că toate rezolvirile lui în viitor sunt puse bine la cale prin asigurațiuni diferite, fie de viață, contra focului, contra grindinei și a altor nenorociri. Fiind tatăl asigurat în caz de moarte familia nu rămâne în mizerie, căci banca, la care a fost asigurată la viață îndată vine cu banii și alină suferințele rămașilor. Devine tatăl incapabil de a câștiga existența sa și a familiei, asigurarea de incident neprevăzut (Unfall-versicherung) și ofere mijloace de trai. Cade asupra lui un foc nemilos, sau vine din elementele naturei un biciu alui Dzeu cu grindină a supra hol-delor lui sămănate fiind asigurate iată că-i dă despăgubire de poate alerga în altă parte după bucate și nu rămâne fără victuale în grânarele sale. Așa dară tot felul de asigurări și au avantajele lor. Acum deci, când se apropie timpul cu temperaturile uscate, este bine ca și țeranii noștri să se cugete la tot felul de nenorociri și să se facă asigurările nemestiilor lor contra focului aducânduși aminte de multele incendii din anul trecut pela Abrud, Brad etc. pe unde s'a prefăcut în praf și cenușă multe case, șuri pline de bucate și de nutreț ba chiar și edificii bis. și școlare.) Se nu dea zilelor rând și să asigure tot ce au, se nu se căiască mai târziu și să se vaete amar întâmplându-se să ajungă cocoșul roșu pe casa lui, ori pe șură, să grăbească repede a-și asigura mult puțin ce are. Și la această atacere se potrivește axioma »Paza și grija bună ferește primejdia rea.« Spre scopul acesta recomandăm în prima linie institutul »Transilvania« din Sibiu.

Ea face asigurări cu condiții favorabile cu deosebire pentru țeranii și pentru membri reuniunilor agronomice, Chiar și membri reuniunilor săsești au

asigurat averile lor la acest institut rentabil. În Brașov aceasta bancă are asigurări de preste un milion și în Sibiu de 874.876 mii de coroane. Aproape în toate orașele și satele din Ardeal are aceasta bancă agenturi și subagenturi în toate ramurile de asigurare. Recomandăm acest institut nu din interes privat material, ci fiindcă lucrează în condițiuni solide și cu culanță. Afară de acest institut se mai recomandă pentru asigurări în sume mai mari: The Mutual, Standard, Duna, Euitable etc. care au agenturi supreme în Bpesta și Cluj, precum și a Ven. Consistoare.

D. Iarca.

Serate de ale meseriașilor români.

Causa meseriașilor noștri, mulțumită desinteresării unor bărbați de inimă, de un timp încoaci, ocupă tot mai mult teren. Sēmēnța aruncată, produceva în scurta vreme roadele sale binecuvântate și cei cari de problemă și-au luat de a seacrifica din puterile lor intelectuale pe altarul acestei sfinte cauze, afla-vor răsplata binemeritată a muncii lor. Că ce se face pe acest teren și cum se lucrează în cauză, aflatam bogate date la ședința literară a 3-a, ținută la 30 Martie n. c., în localitățile »Reuniunii sodalior români din Sibiu« Această Reuniune urmărește toate mișcările, adună la un loc tot ce se scrie și se face pentru meseriașii noștri de pretutindenea. Acestea știute, m'am grăbit să asist și eu la ședința pomenită. Cele 3 sale ale Reuniunii erau tixite de public; au asistat cam 130 persoane, de toate pozițiile și de toate vârstele. Ședința însăși a decurs în mod sērbătorec și din tot ce am auzit și am văzut folos am tras și mi-se spunea, că tot astfel se întâmplă în tot decursul anului. Dovadă această despre iubirea frățescă și încrederea, ce să sălășlueste în inimile celor, cari nu din interes personal și material țin a se aduna odată în lună la această sērbătoare a Reuniunii.

Președintele Reuniunii, dl Vic. Tordășianu, cu oare-care mulțumire sufletească a relevat îmbucurătorul fapt, că unul dintre vechii membri ai Reuniunii, dl George Săsărman, până aci sodal pantofar, cu ziua de poimâne (1 Apr. n.) își va deschide etablimentul propriu și astfel va spori cu una firmele destul de dese ale măestrilor noștri din Sibiu. Acum sunt în total aproape 100 măeștri, zice dl Tordășianu, un bun coleg găsi vor în fratele lor mai tinăr G. Săsărman.

Cum între participanții ședinței se găsia și dl George Dordea, sodal jocar de lux, aplicat în marele atelier Atanasiu Popovici din Budapesta, dl Tordășianu ne spune, că dl Dordea,

originar din Bungard, după-ce au făcut anii de ucenic la măestrul cojocar dl Savu Văcariu, în scopul perfecționării sale s'a aplicat mai întâiu în Brașov la cojocarul Feminger, ear' de aici s'a dus în atelierul dlui Popovici din Budapesta, de unde preste un an hotărât este a călători la Berlin, Paris și Londra. Și când dl Dordea înarmat vafi cu toate conștințele de lipsă așezase-va în Sibiu. Ca dovadă a dragostei ce-l leagă de Reuniune, dl Dordea i-a dăruit o traistă mică pentru ilustrate etc, confecționată de d-sa din piei de veritabilă nutria și alte animale cu blană fină. Prin această donațiune dl Dordea basă a pus unui museu industrial, ce are să se creeze la Reuniune, dat fiind, că aproape fiecare meseriaș poate să producă câte un model din breazla sa. În timpul liber dl Dordea, în societatea amicului său Isaia Buda, sodal lăcătuș de mașini și automobile, cercetează muzeele, fabricile, esposițiile și celelalte așezăminte folositoare din capitală. Ei se bucură și de iubirea zelosului și desinteresatului sprijinitor al meseriașilor, dl Birăuș, proprietarul și redactorul »Poporului Român« din Budapesta. Când dl Dordea își cercetează părinții din Bungard, nu încetează de a îndemna pe consătenii săi să se dea băieți la meserii.

(Va urma.)

Răsboiul ruso-japonez.

O depeșă din Hamburg comunică știrea interesantă, că flota lui Rosdestvensky n'a mers în canalul de la Formosa, ci a făcut o diversiune neașteptată și a eșit în Marele Ocean, trecând prin strâmtoarea Bași, ce desparte Formosa de insulele Filipine.

Știrea aceasta, neconfirmată încă, pare a fi adevărată. O depeșă din Londra spune de asemenea, că flota rusească a trecut c'o iuțeală nu prea mare pe lângă insulele Filipine. Causa pentru care Rosdestvensky n'a intrat în canalul Formosa este, că în acest canal circulă numeroase jonce chineze, pe cari se află Japanezi travestiți în Chinesii cari să fi așezat mine în canal.

Despre mișcările flotei lui Togo nu se știe acsolut nimic sigur. »Standard« primește din Hongkong scirea, că e foarte greu a pătrunde în secretul tacticii japoneze.

După o scire telegrafică din Petersburg flota rusească a ajuns între insulele Sunda în trei grupuri. Cinci vase de răsboi japoneze s'au întelnit la 8 Aprilie cu unul din aceste grupuri, dar n'au cutezat să atace, fiind-că credeau, că stau față cu întregă flotă rusească. O luptă se așteaptă să se dea peste

câte-va zile. Dacă Rosdestvensky va fi bătut, să va retrage la insulele Sunda, unde într'aceea va sosi escadra lui Nebogatov, că să fie de rezervă; dacă însă victoria va fi pe partea Rușilor, Nebogatov va urmări pe inimic.

»G. Tr.«

NOUȚĂȚI

Abonamente la „Bunul Econom“ să pot face în fiecare timp, cu prețul din fruntea foii.

Domnii cari au primit foaia până acum și n'au trimis încă prețul de abonament, sunt rugați să binevoiască a-l achita urgent.

† **Ioan Simionășiu**, președinte la sedria orfanală și protonotar onorat comitatens, membru în directoriul »Suluțan«, membru la »Asoc. pentru lit. rom.« etc. a încetat subit din viață Sâmbătă în 2/15 April a. c. în Deva la orele 3 $\frac{1}{2}$ d. a. în anul al 67-lea al etății și al 32-lea al fericitei sale căsătorii. Fie țărina ușoară și memoria binecuvântată! — Descrierea înmormântării pe larg, va urma.

Avis. Conform înaltei decisiuni consistoriale Nr 3102/905 scol. fiind împedat O. D. comisar cons. Dr. Vasilie Bologa de a presida și conduce conferințele învățătorești din Orăștie fixate pe 21 și 22 Aprilie v. c. sa concretizat această onorifică afacere protopresb. V. Domșa, despre cea ce să încunoștințeze și pe această cale membri conferinței și cu deosebire învățători din tract designați și insinuați cu elaborate. La aceste conferințe să invită On. intelegință și toți iubitori de progres al școalelor noastre.

Nou advocat. Dl Dr. Emil Dan fiul On. adm. propral I. Dan din Zărnești a obținut cu succes cenzura de advocat în Budapesta și și-a deschis cancelaria în locul natal Zărnești.

Dl Octavian Utalea a fost promovată la 8 April n. doctor în științele iuridice la universitatea din Cluj.

Dl Pompiliu Cioban a dat rigurosul al 3-lea de jură la universitatea din Bpesta și va fi în curând promovată doctor în științele iuridice.

Dnii Traian Morcan și Virgil Olariu au dat cenzura de advocat la Târgul-Murșului. Primul își va deschide cancelarie adv. în Câmpeni, al doilea în Deva.

Felicitările noastre, acestor domni!

† **Aurel Popovici**. Iarăși un june în floare, rupt a fost dela tulpina familiară, nemilos smuls din stratul tineretului și în moment așezat. A. Popovici, pedagog în cursul II. din Arad, un tiner cinstit și student brav în 14 l. c. a murit la obidații săi părinți, în Timișoara-Fabric.

Celebrul virtuos violinist. Dl prof. Kneisel din România în tre erele D-ale prin orașul nostru a avut deosebită binavoință a da în 6/19 curent un Concert în sala cea mare din Hotel »Transilvania« cu un program foarte artistic. Aducem cele mai sincere elogi marelui concertist, carele cu arta și perfecțiunea sa sublimă a delectat publicul în mod extraordinar așa că ne rămâne un prea scump suvenir melo ul în tonate și producțiunea excelentă a acestui eminent artist în musică, esp. se cu suprema precisiune și dibacție. De aci a plecat la Deva.

Incunoștințare. Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiuului, în conformitatea cu obiceiul de până aci, va distribui membrilor săi și în anul curent în mod gratuit altoi și semanțe.

Doritorii de să fi împărtășit cu altoi și semanțe sunt poștiți să se prezinte Duminecă în 23 Aprilie a. c. la 11 or. dim. în comune Săliște la localul comitatului comunale unde să va face distribuție.

Totodată să aduce la cunoștință publică că în anul curent membri D. Ioan Stroia și Ioan Chirca au primit în mod bin voritor asupra D. lor angajăm. ca conform usului de până aci, să stantze din partea Reuniunii în grădinile membrilor în comunele Aciliu și Găls câte un abonament, a aducere aminte.

SIBIU în 9 Aprilie 1905

Comitetul Reuniunii.

Din strășnicțiile Grecilor. Poliția din Larissa (Grecia) a interzis vnderea tablourilor, cari înf țează țărănia regală română. De asemenea a oprit comercianților români de a ținea în localurile lor tabloul regelu și al reginei romane. — O altă știre spune, că poliția din Larissa au arestat zilele aceste pe pictorul român na edonean Ianule Teja, pe motiv, că a fi spon. După 2 zile poliștii greci s'au văzut însă nevoiți a pune pe pictorul român pe picior liber, deoarece s'a constatat, că Teja a venit la Larissa exclusiv pentru scopuri de studiu.

Esundări în comitatul Hunedoarei. În unii ploilor mari din ultimele zile, mai multe comune din comitatul Hunedoarei stau sub apă. Terasamentele liniei ferate locale au fost în mai multe locuri nimice. Comunicățiunea a fost întreruptă deocamdată.

Desconsiderație colegială. Revista economică »Méhezet« (stuparitu) din Bpesta, trimițându cu rugare a ne da în schimb foaia d-lor, a refuzat exemplarul nostru, scriind pe fășia adresei cu cerneală roșie: »visza, ezen nyelvet nem értjük« (retur, această limbă n'o pricepem.) Mare sovunist trebuie să fie redactorul foaiei numite, dar curioase idei si are răspingând în acest mod foaia noastră. Oare ce limbi va mai fi știind acest redactor? Poate cea mongolică, chineză ori babilonică?

Datoria Japoniei d. »P. Lloyd.« Jurnalul »Well Street« publică un moment în-

terasant despre datoria statului Japon. Aceasta arată, că Japonia a mai contras un împrumut de 150 milioane dolari cu 4.5%. Dela începerea resbelului cu Rușii au făcut Japonezii împrumuturi în valoare de 450.000.000 dolari (2250 millioane coroane), astfel datoria Japoniei, care înainte de războiu era numai de 296.934.785 dol. sa urcat la 746.934.785. De va mai dura războiul încă vre un an, va fi silită a mai împrumuta multe milioane, sau cade în criză financiară.

Ooroane eterne. Dl Nicolae Joandrea ospătar, a dăruit fondului de 20 bani al Reuniunii sodalilor români din Sibiiu pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare anume întru vecinica odihnă a sufletului repositatei sale soții, mult regretate Elisabeta n. Nicolau, suma de 5 cor.

Avis. Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu cu subvențiune dela comisiunea economică a comitatului, ține din 16 până în 20 Maiu a. c. c. n. în comuna Seliște, la grădina de altoi comunală, cu binevoitorul concurs al membrilor Dr. Ioan Stroia protopresbiter și Ioan Chirca notar comunal un curs practic pentru conducătorii școalelor de pomi comunale din acest comitat.

Doritorii de a lua parte la acest curs sunt invitați a se însinua până în 6 Mai a. c. n. la Dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia.

La curs se vor primi cel mult 20 reflectațiuni și anume după ordinea însinuării.

Participanți primesc pentru spesele de întreținere în zilele cât va ținea cursul câte 2 coroane la zi din subvențiunea comitatului.

Sibiiu în 9 Aprilie n. 1905.

Comitetul Reuniunii.

Al 66, 67 și 68 lea! Cassariatul Reuniunii rom. de inmormântare din Sibiiu a solvit zilele aceste ajutorul statutar după repositații membrii Regina Todor, Domnica Milea și Elisabeta Joandrea n. Nicolau, soție de ospătar.

Convocare. Membrii Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu sunt prin aceasta poștiți a se întruni în 6 Maiu a. c. ziua de sf. George: la 2 ore p. m. în Sibiiu în sala de consultare a asociațiunei la o ședință extraordinară a adunării generale.

La ordinea de zi e:

1. Raportul comitetului în chestia valorisării albumului „din ornamentica română”

2. Intregirea locurilor devenite vacante în comitet prin repășire,

3. Eventuale propuneri.

Autenticarea procesului verbal al ședinței. Sibiiu în 9 Aprilie 1905 n.

Comitetul Reuniunii

Industria din patrie. Firma de fabrică Carol Wein Comp. în nr. de azi al foiei a publicat sub titula „Atențiune” arătându-se special scopul și în prima linie se recomandă spre on. atențiune găzdoaielor noastre. Se cumpărăm numai unde se află mărfuri din patrie, prin cea-ce contribuim

ca multe mii de mâni siguitoare se și găsească de lucru, deci prin aceasta contribuim și la consolidarea economică a națiunei.

La fondul de 20 bani al Reuniunii sodalilor din Sibiiu pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor au mai dăruit: școlărițele Mărioara Avrigean, Elnuța Șut, Otilă Frățilă și Teodora Dragomir, fiecare câte 25 bani (din venitul unei mici producții); George Dordea, sodal cojocar de lux din Budapesta, Stefan Ghetie. paroch în Cârpeniș (prof. Cetății de peatră), Ioan Nicolae, învățator în Avrig, fiecare câte 1 cor., Pompiliu Luca, învățor în Criș (tr. Sighișoara), 20 bani și Vic. Tordășianu, 10 bani.

Corneliu Demeter. Apotecar în Orăștie. Apoteca N. Vlad are de vânzare „peronospin” mijloc aplicat cu cel mai mare folos în contra peronospoiei, la stropirea viilor.

Acesta e probat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vânăată sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lesne. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 40 fil. Fiecare pachet e provăzut cu numele meu, și cu instrucțiune de întrebuințare.

Stropirea cu „Peronospin” e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar „Peronospin”-ul, afară de vii se poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grupene, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricăcioase la pomi; contra păduchilor de trandafir (la trandafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe.

Succes fără păreche a ajuns dl Müller Albert (Bpesta, Va Lász-u. 42/G prin crucea-ce vedește scrisoarea următoare: Stimatle dl Müller! Îți exprimăm cea mai adâncă mulțămită pentru că în două rânduri mi-ai trimis crucea dtale. Fără se mă linguesc îți spun, că mi-a ajutat. Și până acum îți suntem foarte mulțămitori, eu și bolnavii mei, ear acum te rog se ne mai trimiți o cruce pentru o femeie săracă și bolnavă. Cu adâncă stimă: Komarom Ștefan Fuhas, preot.

SFATURI PRACTICE.

Mulți curăță giamurile (ochiurile ferestrelor) frecându-le cu paie, cu peria sau cu o riză (strență) aspră, dar s'a observat, că sticla se sgărie și întunecă; mai bine se curăță picând pe sticlă puțin oțet tare, care face se dispară petele, apoi se clătește sticla cu apă curată și se sterge cu o cârpă moale fără scame.

Unsoare Glicerinată. Gumă dragantă 8 la 15 grame, apă de var 120 grame, glicerimă 30 grame și apă destilată de trandafir 100 gr. făcute ca o alifie se întrebuințează contra sgăriiturilor sau jepuelilor de pele, micilor crepături și sbârcituri, ce se ivesc

pe fițe la femei și la vaci, precum și la uscăturile și crepăturile ivite pe buze și pe mâni.

Pentru curățitul mobilelor de casă (gardirop, mese, castene etc.) ce sunt vopsite și lăcuite, se recomandă gaz sau mai bine spirt denaturat amestecat cu californiu, bine pisat ștergându-se cu o petecă curată de postav.

Picături pentru poftă de mâncare.
Tinctură de coajă de portocală 4 garme.
„ Baume 2
„ Cadiane (anason stelat) 4
Acestea amestecate se iau în o lingură de masă cu apă turnându-se 10 picături înainte de prânz și seara înainte de cină.

Cugetări și sentințe.

Intoarceți la sinul lui Dzeu, deunde ești eșit suflete eroic creștinesc și românesc! Momentele ce le folosește omul în studiu nu lasă după sine nici un gol. — Moartea se aseamănă cu un vapor, care numai are abur, ale cărui arcure se destind și mașina se descompune în bucăți.

Glume și distraoție.

Mulțămīt.

Solgăbiroul. Am încheiat petractarea, pentru fapta aceasta capeți Jancule 15 zile închisoare sau 150 coroane în bani. Ești mulțumit?

Jancu, da Domnule solgăbirou dar maș ruga pentru cele 150 coroane, miar cădea bine de paști, că am multe plăți și soacrămi i-a nțarcat vaca.

POȘTA REDACȚIUNEI

Dlor abonenți însinuați pentru favorita sămână de Soia, le-am espedat cu posta după posibilitate o cantitate mai mică, procurată fiind foarte cu greu și spese mai. Mai posedem în deposit câte-va kilograme. În nrul viitor vom publica despre o fasole americană, ce face păstăi de 50—100 cm. lungi și fiind posibil vom procura puțină de probă. — Continuarea din „Cum s'ar putea instala o stupărie în cazarmă” vom publica-o în nrul viitor.

Têrgurile din Ungaria, Transilvania și Bănat.

Dela 10—16 Aprilie v. 1905.

Duminică	10 Făget Olpret, Zorlentul-mare.
Luni	11 Arcid. Ațel. Becăș. Buziaș. Cojocna. Macfalău. Mezô-Erked. Moșna. Orczidorf. Periamoș. Racoșul de jos. Sâmbăva de jos. Sebeșul săsesc. Turda.
Marți	12 Codlea. Lechnița. Lunca. Sân-Miclăuș.
Mercuri	13 Argiehat. Komárom. Seps-S.-Georgiu.
Joi	14 Panciova. Torda-Sz.-László.
Vineri	15 Clui. Copșa-mică. Nadeșul-săs. Oclandul-Homorodului.
Sâmbătă	16 Gherla. Nadlac.

Călindarul vechiu și nou al săptămănei.

Dumin. Floriilor, ev. Ioan c. 13.

Dum.	10 + Floriile	23 Sf. Paști
Luni	11 M. Antip	24 Luniă Paștilor
Marți	12 P. Vasile	25 Marcu
Merc.	13 M. Artimon	26 Cletus
Joi	14 P. Martin	27 Peregrin
Vineri	15 Vin. Patimilor	28 Vitalis
Sâmb.	16 M. Ag., Irina	29 Petru

Redactor resp. VASILE DOMȘA, protopresbiter.

Atențiune!

Veritabilă marfă de Sepes de calitate cea mai încrezută de bună și vestită.

Pânză de in și articole de damast,

se pot afla în fie-care prăvălie mai mare.

Marca de scutire a fabricii înregistrate din Késmark.

Fabricatele din Késmark care sunt

provăzute cu marca aceasta.

FABRICAT DIN PATRIE

De vânzare.

Să află în Orăștie 2 omnibuse de hotel în stare bună cu preț convenabil, asemenea un fiacker și mai multe obiecte de cafea și birt solide (vase, tacâmuri, servete, fețe de masă, seici de cafea etc.!).

Informațiuni la administrația acestor foi. 1—3

CUMPENE

pentru comerț, industrie și economie solid și exact lucrate, ofere spre cumpărare I-ma Fabrică de Cumpene Transilvană

VICTOR HESS Sibiu (N.-Szeben)

La verere se trimite catalog (228)

52—52 ilustrat gratuit și francat.

Pentru 5 coroane

trimit 4½ chilograme (c. a. 50 bucăți) puțin deteriorat dar' fin

SĂPUN DE TOALETĂ

ales frumos, de rose, crin, iorgovan, viorele, reședă, iasmin și lăcrămioare. — Pe lângă trimiterea înainte a sumei sau cu rambursă trimite:

Alexandru D. Scheffer
Budăpesta, VIII. str. Bezercéi nr. 3.

!!Noroc deosebit la Török!!

De neîntrecut

este norocul, care favorizează colecturile noastre principale.

Mai mult de 19 milioane cor. am plătit noi în scurt timp, mușterilor nostri. Singur în ultimele 6 luni **cele mai mari 2 câștiguri**

și anume:

marele premiu de **602.000** cor. pe Nr. 98924.

cel mai mare câștig de **400.000** » » » 83451

și câștigul de **100.000, 80.000, 70.000, 60.000**

25.000, 20.000, mai multe de 15.000 și 10.000

și afară de acestea încă multe alte câștiguri însemnate.

Având deci loteria aceasta cele mai multe șanse de câștig dintre toate loteriile din lume, îndemnăm pe fie-care ca dela noi să-și procure losurile. — În a 16-a loterie de clasă reg. ung. se vor trage din nou din

110.000 losuri 55.000

câștiguri în bani. În total se vor sorti în curs de 5 luni enorma sumă de **14 milioane 459.000 cor.**

Ein Jeder suche seinen Namen!

(welcher alphabetisch geordnet zu finden ist.)

Ein Jeder versuche sein Glück mit derjenigen Nummer, welche neben seinem Namen oder dem eines seiner Familienmitglieder verzeichnet steht.

Adám	962	Cecilia	83156	Gellért	72630	János	82957	Manó	83259	Salamon	2895
Adél	4143	Celestin	83519	Gereben	82549	Jenő	83245	Marcel	2881	Sama	7979
Adolár	12342	Dániel	2778	Gergely	83216	Jolán	2877	Margit	7236	Sándor	17763
Adolf	20422	Dávid	5637	Géza	3797	Jónás	7260	Mária	17707	Sári	22019
Agnes	22511	Dénes	12426	Gizella	5649	Józsa	15230	Márkus	22014	Sarolta	24289
Agoston	24242	Dezso	20933	Gusztáv	13151	József	21452	Mártha	24008	Sebestyén	24289
Aládár	28818	Domokos	23006	György	21145	Judith	23095	Márton	24274	Simon	40746
Albert	44360	Dóra	24258	Győző	23018	Juliska	24358	Matild	40705	Szeréna	57716
Alfréd	59119	Ede	29529	Gyula	24268	Kálmán	40482	Matyas	56695	Taksony	59575
Akos	72615	Erdő	56310	Hedwig	29633	Karolin	56672	Melánia	59564	Tamás	34973
Amália	82811	Ede	59159	Helena	56525	Károly	59505	Menyhért	80019	Taszió	83022
Ambrus	83145	Edvin	72622	Henriette	59167	Katinka	72645	Mihály	83006	Terus	83300
Andor	83505	Elek	82836	Henrik	72633	Kazmér	82966	Miklós	83273	Tibor	2898
András	990	Elemér	83164	Hermann	82954	Kelemen	83216	Miksa	2890	Tihamér	8504
Anna	4948	Emil	83520	Hermína	83217	Klára	82878	Milán	7288	Timon	18652
Antal	12417	Emma	2784	Hilda	2799	Klotild	7266	Mór	17738	Tivadár	22027
Aranka	20595	Endre	5641	Hubert	6313	Kornél	16863	Móric	22016	Tóbiás	24085
Arnánd	22514	Ernő	12433	Hugo	13154	Kornélia	22002	Nándor	24014	Urbán	24295
Arnold	24248	Ernesztin	21142	Humbert	21147	Kristóf	23097	Narcisz	24279	Valeria	40789
Arpád	28828	Erwin	23007	Ibolyka	23077	Krisztina	24365	Olga	40735	Vasul	59013
Arthur	44359	Eva	24259	Iduska	24270	Lajos	40386	Olivér	57098	Vendel	89586
Aurél	59132	Erzsébet	29526	Ignác	29647	László	56678	Orbán	59566	Viktor	30974
Attila	72615	Eszter	56471	Ilka	56552	Laura	59532	Oszkár	80458	Viktoria	3047
Balázs	82826	Etel	59163	Illés	59168	Lázár	73076	Ottó	83008	Vilibald	83302
Bálint	83155	Fabian	72625	Ilma	62339	Lénárt	82962	Ódon	83281	Vilma	2900
Barnabás	83511	Félix	82837	Ilona	82955	Lenke	83255	Pál	2892	Vilmos	8618
Béla	2749	Ferdinánd	83215	Imre	83225	Leó	2879	Paula	7300	Vince	18655
Benedek	5493	Ferenc	83531	Ince	2876	Leónia	7278	Petronella	17740	Virgil	22029
Bernát	12424	Flóra	2793	Ipoly	6432	Lidia	17350	Péter	22017	Zoltán	24044
Berta	20978	Franciska	5642	Iren	13223	Lipót	22009	Piroska	24017	Zsigmond	25156
Bertalan	22523	Frida	12435	Irma	21148	Lóránt	23100	Pista	24288	Zsófia	42270
Blanka	24254	Frigyes	21144	István	23092	Lothár	24373	Rafael	40742	Zsuzsanna	58021
Bodog	28836	Fülöp	24009	Isabella	24554	Lőrinc	40702	Regina	57336		
Bogdán	56273	Gábor	24263	Izidor	40163	Ludmilla	56687	Richárd	59573		
Borbála	59145	Gabriella	29541	Iván	56556	Luiza	59356	Róbert	80639		
Boriszka	72618	Gáspár	56511	Jakab	59203	Malvin	73133	Rózsika	83020		
Brunó	82844	Gedeon	59164	Janka	72644	Manfréd	82975	Rudolf	83296		

Cel mai mare câștig evaluează 1.000.000 coroane.

Special 1 premiu cu **600.000**, 1 câștig à **400.000**, 1 à **200.000**, 2 à **100.000**, 1 à **90.000**, 2 à **80.000**, 1 à **70.000**, 2 à **60.000**, 1 à **50.000**, 1 à **40.000**, 5 à **30.000**, 3 à **25.000**, 8 à **20.000**, 8 à **15.000**, 36 à **10.000**, și multe altele;

Costul losurilor originale de clasa I. este:

pentru o optime ($\frac{1}{8}$) fl. —75 sau cor. 150 pentru un pătr. ($\frac{1}{4}$) fl. 150 sau cor. 3—
" o jumët. ($\frac{1}{2}$) " 3— " " 6— " întreg ($\frac{1}{1}$) " 6— " " 12—
și se trimit cu ramburs sau în urma trimiterii anticipată a banilor.

= Planurile oficiale se trimit gratis. =

Cererile pentru losuri originale rugăm a le face cu încredere până în

23 Aprilie a. a. c. la

A. Török & Co.

Cassă cea mai mare de bancă în Budapesta.

Cel mai mare debitant al Ungariei în loteria de clasă.

Secțiunile loteriei de clasă a colecturii noastre principale sunt:

Centrala: Theresienring 46/a.
1. filială: Waitznerring 4/a

2. filială: Museumring 11/a
3. filială: Elisabethring 54/a

Crucea ori steaua electro-magnetică dublă.

D. E. G. M. Nr. 88.503.

Aparatul acesta vin-lângă garanță: reuma, insomnia, epilepsia, ner-tit, clorosa, durerea de cența, influența, precum rervi. Bolnavul cel-ce

decă și recrează pe asthma (respirația grea), vositate, lipsa de ape-dinți, migrena, impo-și tot felul de boale de nu se poate vindeca in

decurs de 44 zile, îi întoarcem banii imediat. Celui-ce nu-i mai ajută nimic, să încerce cu aparatul meu; căci sunt convins despre efectul sigur al aparatului meu.

Prețul unui aparat mare 6 cor. // Prețul unui aparat mic 4 cor.

a se folosi

la boale de nervi cronice.

a se folosi

la boale mai ușoare.

Comandele le îndeplinește în patrie și stătinătate:

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 31-52
Budapesta, VIII., Strada Bezerédi, numărul 3.

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spagerii

pentru păstrat bani, registre și documente în toate mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică transilvană privilegiată ces. și reg. de casse de fer și oțel

alui

R. ÖSZY

Sibiu — Nagyszeben

Strada Dumbrăvii Nr. 3.

Strada Bruckenthal Nr. 5.

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere de credit stă în legătură cu cele mai mari bănci din țeară și exoperează

Împrumuturi pe pământuri și edificii

cu cele mai favorabile condiții și cu cele mai ieftine interese și anume pe termen de 10—70 ani cu 2%—5%.

Credit personal cu garanți și obligație pe 3—10 ani

La funcționari de stat, comitat și oraș, precum și la oficeri, credit simplu și fără garanți, pe salare dela K. 1800 mai sus.

La dorință servim cu informațiuni, rugând marea postald.

(230) „**PECUNIA**” întreprindere de credit, 14—
Sibiu (Nagyszeben) Strada Poplăcii nr. 27.

Tusea!

Cine suferă de ea, să folosească

Karamellele lui Kaiser

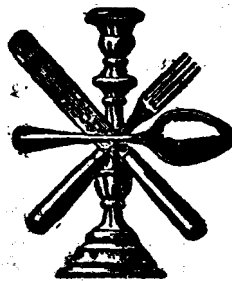
singure mijloace pentru alinarea și vindecarea acestor dureri.

2740 de dovezi autentice constată efectul sigur la: *tuso, răgușeală, catar și curățire de flegmă.*

Pachetele sunt à 20 și à 40 fileri în toate farmaciile și în Oraștie la apoteca *Josef Graffius.*

Căutați să fie cu marca de scutire din depositul „Trei brazi.” 3-12

Cumpănă de gospodărie gratis.

Trimit cu prețuri proverbial de eftine din magazinul meu, peste măsură asortat, *mărfurile mele de argint de Mexico* renumite și plăcute prețutindenea pentru bunătatea lor excelentă și anume: 6 bucăți cuțite de masă de argint de Mexico, 6 buc. furculițe de argint de Mexico, 6 buc. linguri de argint de Mexico, 12 buc. lingurițe de argint de Mexico pentru cafea, 6 buc. excelente cuțite pentru dessert, 6 buc. excelente furculițe pentru dessert, 1 lingură de argint de Mexico pentru scos supă, 1 lingură de argint pentru scos lapte, 2 bucăți sfesnice de masă elegante, pentru salon.

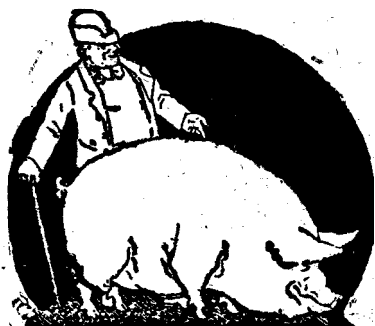
46 buc. laolaltă fl. 6.50.
numai

Fiecare cumpărător primește, afară de aceste, în dar o cumpănă de gospodărie, care poate suporta 12½ klg. și care funcționează corect, despre ce ofer deplină garanță. Cumpănă o primește cumpărătorul absolut gratis. *Argintul de Mexico* este un metal absolut alb (și înlantru), pentru a cărui durabilitate și excelentă calitate ofer garanță pe 25 ani. Expedarea se face trimițând suma înainte sau cu rambursă din magazinul european.

Un aparat american bun pentru fertul grabnic și o cumpănă de casă, gratuită.

(246) **ALEXANDRU D. SCHEFFER** 31-52
Budapesta, VIII. Strada Bezerédi, numărul 3.

De ce nu faceți o încercare!

Hrănit cu Manhattan

Din figurile de pe delaturi vedeți gigantică deosebire între un porc hrănit cu *nutremnt de var Manhattan* și alții doi porci, cari n'au mâncat măduvă de Manhattan. Un purcel în a cărui nutremnt se amestecă regulat de când e crud măduva de Manhattan, progresează grozav. El capătă oase trainice, mușchi puternici și o substanță masivă la carne și la grăsime. Pofta de mâncare este enormă. În timp scurt sporește atât la greutate, încât se poate tăia încurând. Rare-ori se întâmplă ca un porc alimentat cu măduvă de Manhattan să nu ajungă, când este de un an la greutatea de 5 măji, și chiar mai mult.

Despre aceasta sunt certificate oficiale autentice.

Nu întârziati și faceți o probă! Prețul la 25 klg. 14 cor., 50 klg. 26 cor. 100 klg. 50 cor. loco în Budapesta.

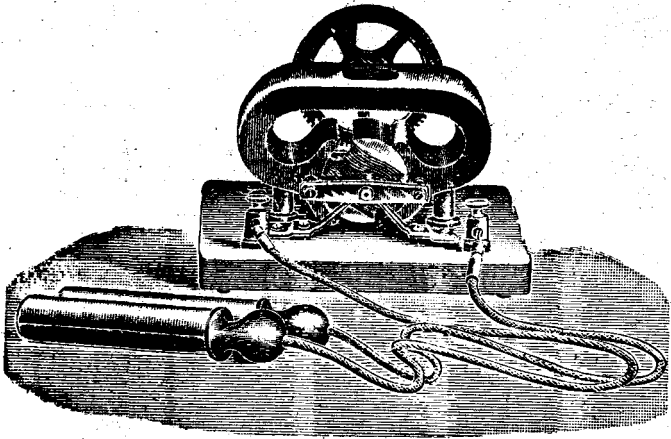
De probă trimitem franco cu posta 5 klg. cu 5 cor. trimese înainte.

Liferarea se face la

Hrănit fără Manhattan,

Antreprisa Manhattan Budapesta, VIII., strada Aggteleki Nr. 15|E.

„ELEKTROPHOR.“

Aparatul original american electro-medicinal se poate singur folosi, contribuie la întinerirea și lungirea vieții.

Electricitatea este viață!

Dau sfat tuturor oamenilor de o construcție mai slabă și și procure acest aparat, căci el conținând electricitate, întărește nervii, reînnoiește sângele, agerește simțirile, activează o lucrare normală a sângelui și a sistemului nervos, scutește de multe morbururi.

Dr. Bourg, membru al facultății de medicină din Paris astfel raportează: Prin înțrebuirea acestui aparat s'au vindecat nu numai podagra, reumatismus, junghiuri, hysterie, astmă în sute de cazuri, alinând toate acestea, urde măestria și dibăci medicilor fu zadarnică, dar' a ajutat la toate boalele de nervositate, dureri de cap, colică, surătură de urechi, insomniă, hypochondrie, cu deosebire la hemoroide a evaluat în câte-va zile, une-ori deja după câtu-va ore o alinare miraculoasă și indeosebi la cele mai grele morbururi femeiești aflară bolnavele tămăduire sigură și chiar la femeile în stare binecuvântată. Prețul unui aparat mic complet 20 coroane. (Numai pentru cei tare simțitori). Prețul unui aparat mare complet 30 coroane. (Pentru vindecarea suferinșilor cerbicoși). Trimiterea se face cu mandate postale sau prin ramburs.

ANTREPRISA ELECTROPHORA
Budapesta, VIII. strada Aggteleki Nr. 15/E.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

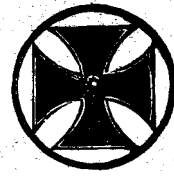
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

vindecă și înviează

Deosebită atențiune
rării, că acest aparat
de 20

(190)

Nu e mijloc secret.

pe lângă garanție.

e a se da împreju-
vindecă boale vechi
de ani.

59-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fuisturi de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asma, auzul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influenza, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta“ de oare-ce „Ciasul-Volta“ atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost fctios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja etinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosebi.

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morbururi cari nu sunt
mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de
constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și streinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42 G. colțul
strada Kálmán.

THE MUTUAL

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decemvrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela „The Mutual“ sunt neatacabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de rășbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și rășbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:
Budapesta, VI, Andrassy-ut 20.

Totfelul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 2-52

Inst. tipografic
„MINERVA“
în Orăștie, efectuește tot felul de lucrări aparținē
toare artei tipografice.

Nu există

Săminte agricole și de grădină mai bune și mai recomandabile

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curții Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria și depositule: Str. Rottenbiller 33. Localul de vânzare: Str. Andrassy 23

(139)

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit și franco.

13-52